C/2026/5421

16.10.2026

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä lokakuuta 2026,

Tšekin kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman (2027– 2030) hyväksymisestä ja kansallisen poikkeuslausekkeen nojalla vuosina 2027 ja 2028 sallitun jouston selventämisestä

(C/2026/5421)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan,

ottaa huomioon asetuksen (EU) 2024/1263 ja erityisesti sen 17 ja 26 artiklan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

YLEISIÄ NÄKÖKOHTIA

(1) EU:n talouden ohjausjärjestelmällä ([1]) pyritään edistämään tervettä ja kestävää julkista taloutta sekä kestävää ja osallistavaa kasvua ja resilienssiä uudistuksilla ja investoinneilla ja ehkäisemään liialliset julkisen talouden alijäämät. Sillä myös edistetään jäsenvaltioiden sitoutumista ja painotetaan enemmän keskipitkää aikaväliä, mihin yhdistyy vaikuttavampi ja johdonmukaisempi sääntöjen noudattamisen valvonta.

(2) Talouden ohjausjärjestelmän keskiössä ovat kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmat, jotka jäsenvaltiot toimittavat neuvostolle ja komissiolle. Suunnitelmilla on määrä saavuttaa seuraavat kaksi tavoitetta: on i) varmistettava muun muassa, että julkinen velka on sopeutuskauden loppuun mennessä uskottavasti lasku-uralla tai pysyy maltillisella tasolla ja että julkisen talouden alijäämä saadaan laskettua alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen ja pidettyä sen alapuolella keskipitkällä aikavälillä, ja ii) varmistettava sellaisten uudistusten ja investointien toteuttaminen, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin ja edistetään unionin yhteisiä painopisteitä. Tätä varten kussakin suunnitelmassa on määrä esittää nettomenojen enimmäiskasvuprosentteja koskeva keskipitkän aikavälin sitoumus ([2]), joka käytännössä asettaa budjettirajoitteen neljän tai viiden vuoden pituiseksi suunnitelman voimassaoloajaksi (jäsenvaltion vaalikauden säännönmukaisesta kestosta riippuen). Lisäksi suunnitelmassa on määrä selostaa, miten jäsenvaltio varmistaa sellaisten uudistusten ja investointien toteuttamisen, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson ja erityisesti maakohtaisten suositusten yhteydessä (makrotalouden epätasapainomenettelyyn liittyvät suositukset mukaan lukien) yksilöityihin keskeisiin haasteisiin, ja miten kyseinen jäsenvaltio aikoo edistää unionin yhteisiä painopisteitä. Julkisen talouden sopeutuskausi kestää neljä vuotta, ja sitä voidaan pidentää enintään kolmella vuodella, jos jäsenvaltio sitoutuu toteuttamaan asianmukaisen uudistusten ja investointien kokonaisuuden, joka täyttää asetuksessa (EU) 2024/1263 säädetyt kriteerit.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta (EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30) ja neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista (EUVL L, 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklassa määritellyt nettomenot eli julkiset menot ilman i) korkomenoja, ii) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, iii) unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, iv) unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja, v) työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä vi) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

(3) Suunnitelman toimittamisen jälkeen komission on määrä arvioida, täyttääkö se asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset.

(4) Neuvoston on määrä antaa komission suosituksesta suositus, jolla asetetaan kyseisen jäsenvaltion nettomenojen enimmäiskasvuprosentit keskipitkälle aikavälille ja tarvittaessa hyväksytään julkisen talouden sopeutuskauden pidentämisen perustana oleva uudistus- ja investointisitoumusten kokonaisuus.

ASIAAN LIITTYVÄT PROSESSIT, MUKAAN LUKIEN AIEMMIN SUOSITELTU NETTOMENOPOLKU JA SEN ARVIOINTI

(5) Neuvosto antoi 21 päivänä tammikuuta 2025 suosituksen Tšekin kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman hyväksymisestä ([3]). Tšekin pyydettyä kansallisen poikkeuslausekkeen aktivoimista puolustusmenojen kasvun huomioon ottamiseksi neuvosto antoi 8 päivänä heinäkuuta 2025 suosituksen ([4]), jossa Tšekille sallitaan poikkeaminen neuvoston suosituksessa C/2025/666 suositetuista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista vuosina 2025–2028.

(6) Komissio arvioi 3 päivänä kesäkuuta 2026 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevään 2026 paketin yhteydessä, onko Tšekki noudattanut nettomenojen enimmäiskasvuprosentteja. ([5]) Vuoden 2025 nettomenojen kumulatiivinen kasvuprosentti – kun vuosia 2024 ja 2025 tarkastellaan yhdessä – oli komission laskelmien perusteella neuvoston 21 päivänä tammikuuta 2025 suosittamaa nettomenojen enimmäiskasvuprosenttia pienempi. Vuoden 2026 nettomenojen ennakoitu kumulatiivinen kasvu vuosilta 2024, 2025 ja 2026 ylitti suositetun enimmäiskasvun 0,1 prosentilla suhteessa BKT:hen. Ennakoitu poikkeama on kuitenkin nykyisten puolustusmenoennusteiden perusteella kansallisen poikkeuslausekkeen mahdollistaman jouston rajoissa (ks. myös taulukko 3). Sen vuoksi Tšekin arvioidaan noudattaneen suositettua nettomenojen enimmäiskasvuprosenttia vuonna 2025, ja sen ennustetaan noudattavan sitä myös vuonna 2026 ([6]).

(7) Neuvosto antoi 8 päivänä heinäkuuta 2025 Tšekille eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä useita maakohtaisia suosituksia ([7]). Tšekin toimitettua tarkistetun kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelmansa, jota tässä suosituksessa arvioidaan, neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2026 uudet maakohtaiset suositukset ([8]).

TŠEKIN KANSALLISTA KESKIPITKÄN AIKAVÄLIN FINANSSIPOLIITTIS-RAKENTEELLISTA SUUNNITELMAA KOSKEVIA NÄKÖKOHTIA

(8) Asetuksen (EU) 2024/1263 15 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos jäsenvaltion hallitus on nimetty äskettäin, se saa toimittaa tarkistetun keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman. Lokakuun 3 ja 4 päivänä 2025 pidettyjen Tšekin parlamenttivaalien jälkeen muodostettiin uusi hallitus 15 päivänä joulukuuta 2025. Tšekki toimitti 22 päivänä kesäkuuta 2026 neuvostolle ja komissiolle tarkistetun kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelmansa, jäljempänä 'suunnitelma'. Suunnitelma kattaa vuodet 2027–2030.

([3]) Neuvoston suositus, annettu 21 päivänä tammikuuta 2025, Tšekin kansallisen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman hyväksymisestä, EUVL C, C/2025/666, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/666/oj.

([4]) Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä heinäkuuta 2025, neuvoston Tšekille asetuksen (EU) 2024/1263 nojalla asettamista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista poikkeamisen sallimisesta (kansallisen poikkeuslausekkeen aktivointi) (EUVL C, C/2025/3962, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3962/oj).

([5]) Koska Tšekki hyötyy kansalliseen poikkeuslausekkeeseen perustuvasta joustosta, noudattamisen arvioinnissa on keskitytty vertaamaan toisiinsa nettomenojen kumulatiivista kasvua ja neuvoston suosittamia nettomenojen enimmäiskasvuprosentteja.

([6]) COM(2026) 200 final ja komission yksiköiden valmisteluasiakirja SWD(2026)200, "Fiscal statistical tables providing background data relevant for the assessment of the budgetary policies of the Member States", 3.6.2026.

([7]) Neuvoston suositus Tšekin talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta (EUVL C, C/2025/3977, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3977/oj.

([8]) Neuvoston suositus Tšekin talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta (EUVL C/2026/3916, 1.9.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3916/oj).

Kesäkuun 2026 suunnitelmaa edeltänyt prosessi

(9) Ennen suunnitelmansa toimittamista Tšekki pyysi teknisiä tietoja ([9]), jotka komissio toimitti asetuksen (EU) 2024/1263 15 artiklan 4 kohtaa noudattaen 28 päivänä toukokuuta 2026 ja julkaisi 22 päivänä kesäkuuta 2026 ([10]). Teknisistä tiedoista käy ilmi ennakoitu taso, jolla rakenteellisen perusjäämän on oltava vuonna 2030, jotta voidaan varmistaa, että julkisen talouden alijäämä saadaan pidettyä keskipitkällä aikavälillä alle 3 prosentissa suhteessa BKT:hen ja että julkinen velka pysyy keskipitkällä aikavälillä alle 60 prosentissa suhteessa BKT:hen toteuttamatta neljän vuoden sopeutuskauden jälkeen muita julkisen talouden toimenpiteitä. Keskipitkällä aikavälillä tarkoitetaan sopeutuskauden päättymistä seuraavaa kymmenen vuoden ajanjaksoa. Jäsenvaltiolle toimitetut tekniset tiedot on laadittu kahden skenaarion pohjalta: skenaarion, joka on johdonmukainen asetuksen (EU) 2024/1263 9 artiklan 3 kohdan mukaisen alijäämän resilienssiä koskevan turvalausekkeen kanssa ([11]), ja skenaarion, jossa tätä turvalauseketta ei sovelleta.

(10) Tšekkiä koskevissa teknisissä tiedoissa todetaan komission oletusten perusteella, että sovellettavien finanssipoliittisten sääntöjen noudattaminen neljän vuoden sopeutuskaudella edellyttää, että rakenteellisen perusjäämän olisi sopeutuskauden lopussa (2030) (skenaario, jossa alijäämän resilienssiä koskevaa turvalauseketta ei sovelleta) oltava vähintään 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen taulukon 1 mukaisesti. Vain tiedoksi esitetään myös skenaario, jossa alijäämän resilienssiä koskevaa turvalauseketta sovelletaan, jolloin rakenteellisen perusjäämän olisi oltava sopeutuskauden lopussa (2030) vähintään 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Alijäämän resilienssiä koskeva turvalauseke ei kuitenkaan velvoita Tšekkiä, joka on oikeutettu teknisiin tietoihin.

Taulukko 1: Komission Tšekille esittämät tekniset tiedot

Sopeutuskauden viimeinen vuosi	2030
Rakenteellisen perusjäämän vähimmäisarvo (% suhteessa BKT:hen), skenaario, jossa alijäämän resilienssiä koskevaa turvalauseketta ei sovelleta	0,5
Ainoastaan tiedoksi: Rakenteellisen perusjäämän vähimmäisarvo (% suhteessa BKT:hen), skenaario, jossa alijäämän resilienssiä koskevaa turvalauseketta sovelletaan	0,5

Lähde: Komission laskelmat.

(11) Tšekki ja komissio kävivät touko-kesäkuussa 2026 teknisen vuoropuhelun asetuksen (EU) 2024/1263 12 artiklaa noudattaen. Teknisen vuoropuhelun keskiössä olivat Tšekin kaavailemat nettomenojen enimmäiskasvuprosentit ja niiden taustaoletukset (erityisesti potentiaalisen BKT:n kasvua koskevat ennusteet, reaalisen BKT:n kasvu ja implisiittinen nimelliskorko) sekä sellaisten kaavailtujen uudistusten ja investointien toteuttaminen, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin ja edistetään unionin yhteisiä painopisteitä eli oikeudenmukaista vihreää ja digitaalista siirtymää, yhteiskunnan ja talouden resilienssiä, energiaturvallisuutta ja puolustusvoimavarojen kehittämistä.

([9]) Jäsenvaltioille ja talous- ja rahoituskomitealle ennakolta toimitettuun ohjaukseen sisältyy teknisiä tietoja i) pidentämättömälle (neljän vuoden) sopeutuskaudelle ja pidennetylle (seitsemän vuoden) sopeutuskaudelle ja ii) alijäämän resilienssiä koskevaa turvalauseketta soveltaen tai sitä soveltamatta. Se sisältää myös tärkeimmät lähtöolosuhteet ja taustaoletukset, joita keskipitkän aikavälin julkista velkaa koskevassa komission ennustekehyksessä on käytetty. Tekniset tiedot on laskettu komission velkakestävyysraportissa (*Debt Sustainability Monitor 2023*) (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) kuvatulla menetelmällä, sellaisena kuin sen jatkokehittämisestä on sovittu velkakestävyyttä analysoivassa työryhmässä. Niiden perustana on Euroopan komission kevään 2026 talousennuste ja sen vuoteen 2035 asti ulottuva keskipitkän aikavälin pidennys. Pitkän aikavälin BKT:n kasvu ja ikääntymisestä aiheutuvat kustannukset ovat komission ja neuvoston yhteisen ikääntymisraportin (*2024 Ageing Report*) (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en) mukaisia.

([10]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages-including-country-reports/czechia/fiscal-surveillance-czechia_en.

([11]) Asetuksen (EU) 2024/1263 8 artiklassa säädetyn, alijäämän resilienssiä koskevan turvalausekkeen mukaan rakenteellisen perusjäämän vuosittainen parannus on 0,4 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen (tai 0,25 prosenttiyksikköä, jos sopeutuskautta pidennetään), kunnes rakenteellinen alijäämä on alle 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(12) Tšekin suunnitelmassaan 6 päivänä toukokuuta 2026 antamien tietojen mukaan Tšekki on kuullut asetuksen (EU) 2024/1263 11 artiklan 3 kohtaa noudattaen kansalaisyhteiskuntaa, työmarkkinaosapuolia, alueellisia viranomaisia ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä. Tšekin suunnitelmassaan toimittamien tietojen mukaan suunnitelman tarkistus on valmisteltu yhteistyössä asiaankuuluvien ministeriöiden ja muiden julkishallinnon elinten, kuten Tšekin finanssipoliittisen neuvoston, kanssa. Lisäksi suunnitelmaluonnoksesta käytiin 6 päivänä toukokuuta 2026 pyöreän pöydän keskustelu työnantajien, ammattiliittojen, asiantuntijoiden ja muiden sidosryhmien edustajien kanssa.

YHTEENVETO SUUNNITELMASTA JA KOMISSION ARVIO SIITÄ

(13) Komissio on arvioinut kesäkuussa 2026 esitetyn suunnitelman asetuksen (EU) 2024/1263 16 artiklaa noudattaen seuraavasti:

Tausta: makrotalouden ja julkisen talouden tilanne ja näkymät

(14) Vuonna 2025 Tšekin reaalinen BKT kasvoi 2,6 prosenttia, mikä oli sekä kotimaisen että ulkoisen kysynnän ansiota. Euroopan komission kevään 2026 talousennusteessa talouden odotetaan vuonna 2026 kasvavan 1,8 prosenttia. Ennusteessa on otettu huomioon energian hintasokki ja nettoviennin negatiivinen vaikutus. Vuonna 2027 reaalisen BKT:n ennustetaan kasvavan 2,4 prosenttia, mikä johtuu vakaana pysyvästä kotitalouksien ja julkisesta kulutuksesta, investoinneista ja nettoviennin kasvusta. Tšekin potentiaalisen BKT:n kasvun, joka vuonna 2025 oli 1,6 prosenttia, odotetaan ennustekaudella (2026–2027) työvoiman kasvun hidastuessa heikkenevän hieman niin, että vuonna 2027 se on 1,5 prosenttia. Vuonna 2025 työttömyysaste oli 2,8 prosenttia. Komissio ennakoi sen nousevan 3,1 prosenttiin vuonna 2026 ja 3,2 prosenttiin vuonna 2027. Inflaation (BKT-deflaattorin), joka vuonna 2025 oli 3,5 prosenttia, ennakoidaan hidastuvan 2,7 prosenttiin vuonna 2026 ja kiihtyvän 3,1 prosenttiin vuonna 2027.

(15) Julkisen talouden kehityksestä voidaan todeta, että vuonna 2025 Tšekin julkisen talouden alijäämä oli 2,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vuonna 2026 alijäämä kasvaa Euroopan komission kevään 2026 talousennusteen mukaan 2,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun oletetaan, että politiikka säilyy muuttumattomana, ja vuonna 2027 edelleen 2,9 prosenttiin. Komission kevään 2026 talousennusteen koontipäivä oli 4 päivä toukokuuta 2026 eli ennen vuoden 2027 talousarvioesityksen antamista kansalliselle parlamentille syyskuussa 2026. Julkinen velka oli vuoden 2025 lopussa 44,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Euroopan komission syksyn 2026 talousennusteen mukaan velkasuhde kasvaa vuoden 2026 loppuun mennessä 45,8 prosenttiin ja sen ennakoidaan kasvavan vuoden 2027 loppuun mennessä edelleen 47,2 prosenttiin. Vakiintunut käytäntö on, että komission julkisen talouden ennusteessa ei sellaisenaan oteta huomioon keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisiin suunnitelmiin sisältyviä politiikkasitoumuksia, ellei niiden tukena ole uskottavasti ilmoitettuja ja riittävän tarkasti määritettyjä konkreettisia politiikkatoimenpiteitä.

Kesäkuun 2026 suunnitelmaan sisältyvät nettomenojen enimmäiskasvuprosentit ja tärkeimmät makrotaloudelliset oletukset

(16) Suunnitelma kattaa vuodet 2027–2030, ja siinä esitetään julkisen talouden sopeutus neljäksi vuodeksi.

(17) Suunnitelma sisältää kaikki asetuksen (EU) 2024/1263 13 artiklassa edellytetyt tiedot.

(18) Suunnitelmassa sitoudutaan jäljempänä taulukossa 2 esitettyihin nettomenojen kasvuprosentteihin, jotka vastaavat 3,2 prosentin keskimääräistä vuotuista nettomenojen kasvua vuosina 2027–2030. Tekniset tiedot (joissa oletuksena on lineaarinen sopeutuspolku) vastaavat 3,2 prosentin keskimääräistä nettomenojen kasvua sopeutuskaudella (2027–2030). Nettomenopolun, johon suunnitelmassa sitoudutaan, odotetaan sopeutuskauden loppuun mennessä (2030) johtavan 0,3 prosentin rakenteelliseen perusjäämään suhteessa BKT:hen. Se on pienempi kuin komission teknisissä tiedoissa esitetty vuoden 2030 rakenteellisen perusjäämän vähimmäistaso, joka on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Suunnitelmassa oletetaan, että vuonna 2030 potentiaalisen BKT:n kasvu hidastuu 1,2 prosenttiin (kun se vuonna 2025 oli 1,6 %). Lisäksi suunnitelmassa odotetaan BKT-deflaattorin kasvun (joka vuonna 2025 oli 3,5 %) hidastuvan 3,3 prosenttiin vuonna 2027 ja edelleen 2,4 prosenttiin vuonna 2030.

Taulukko 2: Nettomenojen enimmäiskasvu ja tärkeimmät Tšekin suunnitelmaan sisältyvät oletukset (*)

	2026	2027	2028	2029	2030	Keskiarvo suunnitelman voimassaoloaikana 2027–2030
Nettomenojen kasvu (vuotuinen, %)	6,4	5,4	2,7	2,4	2,2	3,2
Nettomenojen kasvu (kumulatiivinen, perusvuodesta 2025 (**), %)	6,4	12,1	15,2	17,9	20,5	ei saatavilla
BKT:n potentiaalinen kasvu (%)	1,6	1,5	1,5	1,2	1,2	1,3
Inflaatio (BKT-deflaattorin kasvu) (%)	2,9	3,3	2,8	2,6	2,4	2,8

Lähde: Tšekin kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma (kesäkuu 2026) ja komission laskelmat.
(*) Suunnitelmassa esitetään kaksi makrotaloudellisten oletusten kokonaisuutta, joista toinen perustuu Tšekin makrotalouden ennusteeseen (huhtikuu 2026) ja toinen komission kevään 2026 talousennusteeseen (toukokuu 2026). Arvioinnissa käytetään suunnitelman taulukoita 3.4 ja 3.5.
(**) Kumulatiiviset kasvuluvut lasketaan käyttäen vertailuvuotena vuotta 2025, joka on viimeisin vuosi, jolta kansallinen tilastolaitos ja Eurostat ovat julkaisseet julkisen talouden toteutumatiedot.

(19) Suunnitelmassa arvioidaan, että nettomenojen kasvu vuonna 2026 on 6,4 prosenttia. Kasvuprosentti on merkityksellinen määritettäessä taulukossa 2 esitettyä kumulatiivista kasvua vuosina 2027–2030, koska perusvuosi on 2025, joka on viimeinen vuosi, jolta kansallinen tilastolaitos ja Eurostat ovat julkaisseet toteutumatiedot. Suunnitelmassa ennakoitu nettomenojen kasvu vuonna 2026 merkitsee komission laskelmien perusteella, että vuoden 2026 loppuun mennessä kumulatiivinen poikkeama 21 päivänä tammikuuta 2025 annetusta neuvoston suosituksesta on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen, ennen kuin kansallisen poikkeuslausekkeen perusteella sallittu jousto otetaan huomioon (ks. taulukko 3). Kun kansalliseen poikkeuslausekkeeseen perustuva jousto otetaan huomioon, ennakoitu kumulatiivinen poikkeama olisi - 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen (eli pienempi kuin vuoden 2026 suositettu menopolku, kun jousto otetaan huomioon). Lukema on sama kuin talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevään 2026 paketissa esitetyssä komission arvioinnissa (ks. johdanto-osan 6 kappale).

Taulukko 3: Nettomenojen kasvu, vuotuinen ja kumulatiivinen poikkeama vuosina 2025 ja 2026 (ennakoitu) verrattuna 21 päivänä tammikuuta 2025 annettuun neuvoston suositukseen

		2025	2026	
Suositettu nettomenojen enimmäismäärä, vuotuinen *Neuvoston 21 päivänä tammikuuta 2025 antama suositus*	%-muutos	**4,5**	**2,5**	
			KOM	**KAS**
Nettomenot, vuotuinen	%-muutos	**4,9**	**6,4**	**6,4**
Vuotuinen poikkeama (*)	% suhteessa BKT:hen	0,2	1,5	1,5
Kumulatiivinen poikkeama (*)	% suhteessa BKT:hen	- 1,4	0,1	0,1
Kumulatiivinen poikkeama (*) kansalliseen poikkeuslausekkeeseen perustuvan jouston jälkeen	% suhteessa BKT:hen	- 1,7	- 0,2	- 0,2

Komission yksiköt laskevat vuoden 2026 poikkeamat olettaen, että nettomenot kasvavat komission kevään 2026 talousennusteen (KOM) ja Tšekin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman (KAS) (kesäkuu 2026) mukaisesti.

(*) Positiivinen (negatiivinen) arvo tarkoittaa, että nettomenot ovat suuremmat (pienemmät) kuin suositettu enimmäiskasvu.

Suunnitelmaan sisältyvien nettomenositoumusten vaikutukset julkisen talouden rahoitusasemaan

(20) Suunnitelmaan sisältyvien nettomenojen enimmäiskasvuprosenttien ja oletusten perusteella julkisen talouden alijäämä, joka vuonna 2026 on 2,8 prosenttia suhteessa BKT:hen, paranisi vähitellen niin, että se olisi sopeutuskauden päättyessä (2030) 1,2 prosenttia, kuten taulukosta 4 käy ilmi. Julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen ei suunnitelman mukaan näin ollen sopeutuskauden lopussa (2030) ylittäisi 3 prosentin viitearvoa. Myöskään sopeutuskautta seuraavien kymmenen vuoden aikana (eli vuoteen 2040) julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen ei ylittäisi 3 prosentin viitearvoa. Näin ollen suunnitelmassa esitetty nettomenopolku vastaa suunnitelmaan sisältyvien politiikkasitoumusten ja makrotaloudellisten oletusten perusteella asetuksen (EU) 2024/1263 16 artiklan 2 kohdassa säädettyä alijäämävaatimusta.

Suunnitelmaan sisältyvien nettomenositoumusten vaikutukset julkiseen velkaan

(21) Jos nettomenojen enimmäiskasvuprosentit, joihin suunnitelmassa on sitouduttu, ja sen perustana olevat oletukset toteutuvat, julkinen velka, joka vuonna 2026 on 45,8 prosenttia suhteessa BKT:hen, kasvaisi niin, että se olisi sopeutuskauden päättyessä (2030) 46,6 prosenttia, kuten seuraavasta taulukosta 4 ilmenee. Keskipitkällä aikavälillä, joka ulottuu vuoteen 2040, velkasuhteen odotetaan suunnitelman mukaan pysyvän pitkälti ennallaan vuoteen 2032 asti ja kasvavan sen jälkeen niin, että vuonna 2040 se on 52,9 prosenttia suhteessa BKT:hen. Näin ollen julkinen velka pysyisi suunnitelman mukaan keskipitkällä aikavälillä perussopimuksessa suhteessa BKT:hen asetetun 60 prosentin viitearvon alapuolella. Suunnitelmassa esitetyt nettomenojen enimmäiskasvuprosentit vastaavat siis suunnitelmaan sisältyvien politiikkasitoumusten ja makrotaloudellisten oletusten perusteella asetuksen (EU) 2024/1263 16 artiklan 2 kohdassa säädettyä velkavaatimusta.

Taulukko 4: Julkisen velan ja julkisen talouden rahoitusaseman kehittyminen Tšekin suunnitelmassa

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2040
Julkinen velka (% suhteessa BKT:hen)	44,3	45,8	46,9	46,6	46,8	46,6	52,9
Julkisen talouden rahoitusasema (% suhteessa BKT:hen)	- 2,1	- 2,8	- 2,8	- 2,0	- 1,6	- 1,2	- 3,0

Lähde: Tšekin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma (kesäkuu 2026).

Suunnitelman makrotaloudelliset oletukset

(22) Suunnitelma perustuu oletuksiin, jotka eroavat Tšekille 28 päivänä toukokuuta 2026 toimitetuista komission oletuksista. Suunnitelmassa käytetään erilaisia oletuksia seuraavien kuuden muuttujan osalta: BKT-deflaattorin kasvu, reaalisen BKT:n kasvu, implisiittinen nimelliskorko, finanssipolitiikan kerroin, virta-varanto-korjauserä ja kertaluonteiset erät. Oletuksiin liittyvät erot, joiden vaikutus keskimääräiseen nettomenojen enimmäiskasvuun on merkittävin, luetellaan jäljempänä ja niistä esitetään arvio.

Suunnitelma poikkeaa BKT-deflaattorin kasvun osalta komission ennakolta antamasta ohjauksesta kahden oletuksen suhteen. Ensinnäkin, koska kotimaisen kysynnän deflaattorin kasvu on oletettu suuremmaksi, BKT-deflaattorin kasvu vuonna 2027 on suunnitelmassa 0,2 prosenttiyksikköä suurempi kuin komission toimittamissa kevään 2026 talousennusteeseen perustuvissa teknisissä tiedoissa. Tätä oletusta ei pidetä asianmukaisesti perusteltuna. Komission tiedossa ei ole julkaistuja tai päivitettyjä tietoja, joiden perusteella vuoden 2027 BKT-deflaattoria koskevaa arviota olisi perusteltua tarkistaa teknisissä tiedoissa esitettyyn arvioon verrattuna huomattavasti ylöspäin. Lisäksi aivan viimeaikainen makrotalouden kehitys (eli energiahyödykkeiden hintojen odotettua nopeampi lasku vuonna 2026) viittaa siihen, että tavaroiden tuontihinnat laskevat vuonna 2027 vähemmän, mikä pienentäisi vuoden 2027 BKT-deflaattoria koskevia arvioita. Toinen poikkeava oletus on, että BKT-deflaattorin kasvu pienenee vuodesta 2028 alkaen nopeammin ja alemmalle tasolle (2,0 %) kuin velkakestävyyden analysointikehyksen perusteella oletetaan (2,3 %). Tätä teknisiä tietoja varovaisempaa oletusta selitetään suunnitelmassa sillä, että kuluttajahintainflaation oletetaan saavuttavan vähitellen viimeistään vuonna 2032 Tšekin keskuspankin 2 prosentin tavoitteen ja myös BKT-deflaattorin oletetaan saavuttavan kyseisen arvon vuonna 2032 ja pysyvän sen jälkeen vakaana vuoden 2032 tasolla ennustejakson loppuun asti. Kaiken kaikkiaan BKT-deflaattorin keskimääräinen kasvu koko ennustejaksolla (2027–2040) on suunnitelmassa pienempi (2,2 %) kuin komission oletuksiin perustuva kasvu (2,6 %). Oletusta BKT-deflaattorin keskimääräisestä kasvusta koko ennustejaksolla (2027–2040) pidetään näin ollen varovaisena ja asianmukaisesti perusteltuna keskipitkän aikavälin suunnitelman laatimista varten.

— Suunnitelmassa oletetaan, että implisiittinen nimelliskorko on ennustejaksolla keskimäärin 0,2 prosenttiyksikköä pienempi kuin komissio olettaa. Pienempi korko mahdollistaa keskipitkän aikavälin suunnitelmassa sen, että nettomääräisten perusmenojen keskimääräinen kasvu on sopeutuskaudella suurempi. Tämä implisiittisen nimelliskoron poikkeama johtuu siitä, että lyhyen aikavälin markkinakorot oletetaan sopeutuskaudella 0,6 prosenttiyksikköä alhaisemmiksi ja pitkän aikavälin markkinakorot 0,8 prosenttiyksikköä alhaisemmiksi eli oletukset ovat komission oletuksia suotuisammat. Tätä selitetään tarkemman datan käytöllä ja erilaisella ennustemenetelmällä, joka perustuu odotettuun korkojen vakautumiseen keskuspankin peruskorkouraa noudattaen. Lähestymistapa ei ole velkakestävyyden analysointikehyksen mukainen.

Muilla eroilla Euroopan komission oletuksiin verrattuna ei ole merkittävää vaikutusta keskimääräiseen nettomenojen kasvuun. Kaikki tekijät huomioon ottaen voidaan todeta, että varovaisempien oletusten vaikutus pitkälti kumoaa niiden oletuksia liittyvien erojen vaikutuksen, jotka eivät ole velkakestävyyden analysointikehyksen mukaisia. Kaiken kaikkiaan oletuksiin liittyvät erot yhdessä johtavat keskimääräiseen nettomenojen enimmäiskasvuun, joka on yhtä suuri kuin teknisten tietojen mukainen keskimääräinen nettomenojen enimmäiskasvu. Euroopan komissio ottaa edellä esitetyn arvion suunnitelmaan liittyvistä oletuksista huomioon nettomenojen enimmäiskasvuprosenttien noudattamista koskevissa tulevissa arvioissa.

Suunnitelmaan sisältyvä finanssipoliittinen strategia

(23) Suunnitelman ohjeellisen finanssipoliittisen strategian mukaan nettomenoja koskevat sitoumukset toteutetaan pitkälti sekä menoja hillitsemällä että harkinnanvaraisia tuloja lisäämällä. Suunnitelman mukaan veronkannon tehostamisella ja harmaan talouden kitkemisellä olisi myönteinen vaikutus julkisiin tuloihin. Julkishallinnon digitalisoinnin ja virtaviivaistamisen on määrä hidastaa julkisten menojen kasvua. Myös investointien lisäämiseen, innovointiin ja infrastruktuurin nykyaikaistamiseen perustuvan talouskasvun on määrä tukea julkisen talouden nimellistä vakauttamista. Yksi merkittävimmistä tulevista toimenpiteistä on EET 2.0 -järjestelmä eli nykyaikaistettu myynnin sähköinen rekisteröinti, jonka odotetaan vähentävän veronkiertoa.

(24) Käyttöön otettavien toimenpiteiden määrällisesti ilmaistu erittely on määrä vahvistaa tai mukauttaa vuotuisissa talousarvioissa. Suunnitelmaan sisältyvän ohjeellisen finanssipoliittisen strategian toteuttamiseen liittyy kuitenkin riskejä, jotka johtuvat sopeutuksen takapainotteisesta aikataulusta, vaalikausista ja siitä, että suunnitelman loppuvuosille kaavaillusta finanssipoliittisesta strategiasta ei ole tietoja saatavilla (kuten edellä on arvioitu).

Suunnitelmaan sisältyvät uudistus- ja investointiaikeet, joilla vastataan tärkeimpiin eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä määritettyihin haasteisiin ja edistetään EU:n yhteisiä painopisteitä

(25) Suunnitelmassa kuvataan aikomuksia toteuttaa uudistuksia ja investointeja, joilla vastataan tärkeimpiin eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä määritettyihin haasteisiin, sellaisina kuin ne on esitetty erityisesti vuoden 2025 maakohtaisissa suosituksissa, ja jotka ovat tiedonannon ”EU:n kilpailukykykompassi” ([12]) painopisteiden mukaisia. Suunnitelma sisältää uudistuksia ja investointeja, joista useimmat saavat taloudellista tukea elpymis- ja palautumistukivälineestä tai koheesiopolitiikan rahastoista. Suunnitelman uudistukset ja investoinnit perustuvat voimassa olevaan hallituksen strategia-asiakirjaan (talousstrategia ”Tšekin tasavalta: tulevaisuuden maa 2.0”). Kuten edellä todettiin, neuvosto hyväksyi vuoden 2026 maakohtaiset suositukset ([13]) kesäkuussa 2026 toimitetun suunnitelman jälkeen, eikä niitä sen vuoksi ole voitu ottaa huomioon suunnitelmassa.

([12]) Ks. komission tiedonanto ”EU:n kilpailukykykompassi”, COM(2025) 30 final, 29.1.2025.
([13]) Neuvoston suositus Tšekin talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta (EUVL C/2026/3916, 1.9.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3916/oj).

(26) Oikeudenmukaiseen vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvän yhteisen painopisteen ja asetuksessa (EU) 2021/1119 asetettujen ilmastotavoitteiden osalta suunnitelma sisältää toimenpiteitä, joista osa saa tukea elpymis- ja palautumistukivälineestä. Toimenpiteet, jotka liittyvät vihreää siirtymää koskeviin haasteisiin, sisältyvät Tšekin kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan. Tärkeimpiä toimenpiteitä ovat jakeluverkkojen nykyaikaistaminen, jossa keskitytään lisäämään kapasiteettia uusien lähteiden liittämiseksi verkkoon ja suuren kapasiteetin akkujen asentamiseksi, tuki-infrastruktuurin, kuten energiatietokeskuksen, käyttöönotto, erityisalueiden perustaminen energian varastointia ja verkkoinfrastruktuuria varten, teollisuuden ja lämmityssektorin nykyaikaistaminen HEAT-ohjelman avulla sekä kattavan oikeudellisen kehyksen luominen Tšekin vetymarkkinoiden ja vetyinfrastruktuurin perustamista ja kehittämistä varten (LEX HYDROGEN). Rakennusten vähähiilistämiseksi otetaan käyttöön uusi suunnitellun rakentamisen energiastandardi ja uusi energiatehokkuustietokanta, joka on käytettävissä verkossa. Energiatehokkuuden osalta ollaan muuttamassa rakennusten peruskorjauksen tukemiseen tarkoitettuja uusien vihreiden säästöjen ohjelmaa ja sen kevytversiota, jotta ohjelmien taloudellista kestävyyttä ja vipuvaikutusta voidaan parantaa ja keskittyä pienituloisiin. Muita toimenpiteitä ovat rautateiden sähköistäminen, ajoneuvojen vaihtaminen päästötehokkaampiin sekä päästöttömien ajoneuvojen hankinnan ja käytön tukeminen. Nämä toimenpiteet ovat yhteydessä uusiutuvaa energiaa, energiainfrastruktuuria ja -verkkoja, energiatehokkuutta ja kestävää liikennettä koskeviin maakohtaisiin suosituksiin. Digitaalisen siirtymän haasteiden osalta tärkeimpiä toimenpiteitä ovat suuren kapasiteetin digitaalisten verkkojen kehittäminen, digitaalisten julkisten palvelujen käyttöönoton jatkuminen ja yritysten digitalisoinnin tukeminen. Nämä toimenpiteet liittyvät vuonna 2025 annettuihin julkishallintoa, rahoituksen saatavuutta ja kasvurahoitusta koskeviin maakohtaisiin suosituksiin.

(27) Yhteiskunnan ja talouden resilienssiin liittyvän yhteisen painopisteen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin osalta suunnitelma sisältää toimenpiteitä, joista osa saa tukea elpymis- ja palautumistukivälineestä ja ESR+:sta. Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun haasteiden osalta tärkeimpiä toimenpiteitä ovat yritysten tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaa tukevat ohjelmat, joissa keskitytään kriittisiin ja kehitteillä oleviin strategisiin teknologioihin, erityisesti tekoälyyn, ja innovaatioiden käyttöönottoon pienten ja keskisuurten yritysten liiketoiminnan harjoittamisessa. Voidaan myös mainita ohjelmat, joilla pyritään auttamaan olemassa olevien startup-yritysten potentiaalin kehittämisessä tavoitteena vahvistaa innovatiivista yhteistyötä tšekkiläisten startup-yritysten ja maailman johtavien startup-ekosysteemien välillä. Lisäksi hallitus tekee muutoksia tutkimusorganisaatioiden evaluointiin ja helpottaa niiden yhteistyötä. Nämä toimenpiteet liittyvät vuonna 2025 annettuihin tutkimusta ja innovointia koskeviin maakohtaisiin suosituksiin.

Sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden haasteiden osalta tärkeimpiä toimenpiteitä ovat eläkkeiden riittävyyden parantaminen, sosiaalietuusjärjestelmän parametrien yksinkertaistaminen ja muuttaminen sekä vanhempien (erityisesti äitien) ja muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien työmarkkinoille osallistumisen lisääminen tukemalla yhteisötaloutta. Muita toimenpiteitä ovat rakennuslain suunniteltu muutos, jolla pyritään nopeuttamaan asuntorakentamista, vuokramarkkinoiden uudistus ja sosiaalisen asuntotuotannon elvyttäminen. Nämä toimenpiteet liittyvät vuonna 2025 annettuihin maakohtaisiin suosituksiin, jotka koskevat aktiivista työvoimapolitiikkaa, työnteon kannustimia ja työmarkkinoille osallistumista, syrjimättömyyttä ja yhtäläisiä mahdollisuuksia sekä asumista.

Terveyttä sekä talouden, yhteiskunnan ja instituutioiden resilienssiä koskevien haasteiden osalta tärkeimpiä toimenpiteitä ovat suunnitelmat vahvistaa julkishallinnon valmiuksia ja tehokkuutta ja parantaa julkisten palvelujen laatua, parantaa terveydenhuoltoalan selviytymiskykyä, tehokkuutta, digitalisaatiota ja henkilöstön riittävyyttä sekä kehittää edelleen pitkäaikaishoitoa. Hallitus pitää tärkeänä myös laittoman ja pimeän työn kitkemistä. Nämä toimenpiteet liittyvät vuonna 2025 annettuihin julkishallintoa, julkishallinnon ja julkisten palvelujen digitalisointia sekä talousarviokehystä ja julkisen talouden ohjausjärjestelmää koskeviin maakohtaisiin suosituksiin.

Seuraavaa sukupolvea koskevien politiikkojen osalta tärkeimpiä toimenpiteitä ovat esiopetuksen saatavuuden ja laadun parantaminen, opettajan ammatin laadun ja koulujen johtamisen parantaminen sekä toisen asteen koulutuksen työelämälähtöisyyden lisääminen. Korkea-asteen koulutuksessa tärkeimpiä toimenpiteitä ovat tutkintojen suorittamisasteen nostaminen, strategisesti tärkeiden koulutusohjelmien kehittäminen ja yliopistojen parempi kytkeminen tutkimus- ja innovointisektoriin. Nämä toimenpiteet koskevat vuonna 2025 annettua, koulutusta, syrjimättömyyttä ja yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevaa maakohtaista suositusta.

(28) Suunnitelma sisältää energiaturvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä, joista joitakin tuetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä. Tärkeimpiin toimenpiteisiin kuuluu energialain muutos, jolla pyritään nopeuttamaan korvaavien energialähteiden rakentamista, kun hiilivoimalat poistetaan asteittain käytöstä. Avustusohjelmasta ”Strategiset investoinnit ilmastoneutraaliin talouteen” tuetaan muun muassa kahta laajamittaista hanketta, jotka koskevat akkujen tuotantoa ja kriittisten raaka-aineiden louhintaa talouden vähähiilistämiseksi ja energiaturvallisuuden vahvistamiseksi. Nämä toimenpiteet liittyvät vuonna 2025 annettuun uusiutuvaa energiaa, energiainfrastruktuuria ja -verkkoja koskevaan maakohtaiseen suositukseen. Hallitus jatkaa myös Dukovanyn ydinvoimalan suunniteltua laajentamista.

(29) Puolustusvoimavaroihin liittyvän yhteisen painopisteen osalta suunnitelma sisältää hyväksytyn puolustusrahoituslain ja muutetun talousarviosääntöjä koskevan lain, joissa edellytetään, että hallitus osoittaa puolustusmenoihin vähintään 2 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja annetaan hallitukselle mahdollisuus lisätä puolustusmenoja vuosina 2026–2033 yli 2 prosenttiin suhteessa BKT:hen myös talousarvion hyväksytyn menokehyksen ylittäen. Tšekki on pyytänyt myös aktivoimaan kansallisen poikkeuslausekkeen, joka mahdollistaa jouston puolustusmenojen lisäämiseksi 1,5 prosentilla suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2028. Nämä toimenpiteet liittyvät vuonna 2025 annettuihin talousarviokehystä ja julkisen talouden ohjausjärjestelmää koskeviin maakohtaisiin suosituksiin.

(30) Suunnitelmassa on tietoa johdonmukaisuudesta ja tarvittaessa täydentävyydestä koheesiopolitiikan rahastojen ja Tšekin elpymis- ja palautumissuunnitelman kanssa. Suurin osa suunnitelmaan sisältyvistä toimenpiteistä rahoitetaan koheesiopolitiikan rahastoista. Suunnitelmassa (ja sen liitteessä) kartoitetaan uudistukset ja investoinnit, joita rahoitetaan koheesiopolitiikan rahastoista ja elpymis- ja palautumissuunnitelmasta.

(31) Suunnitelmassa esitetään yleiskatsaus unionin yhteisiin painopisteisiin liittyvistä julkisten investointien tarpeista Tšekissä. Oikeudenmukaiseen vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvän yhteisen painopisteen (mukaan lukien johdonmukaisuus eurooppalaisen ilmastolain kanssa) osalta investointitarpeita ovat muun muassa energiasiirtymä, uusiutuvien energialähteiden kehittäminen, rakennusten energiankulutuksen ja päästöjen vähentäminen ja 5G-matkaviestinverkkoinfrastruktuurin kehittäminen. Yhteiskunnan ja talouden resilienssin varmistamiseksi Tšekki aikoo laajentaa digitaalisten julkisten palvelujen tarjontaa, investoida innovatiivisiin startup-yrityksiin ja kasvaviin yrityksiin sekä lisätä terveydenhuollon tehokkuutta. Energiaturvallisuuden parantamiseksi Tšekki aikoo investoida puhtaan energian lähteisiin.

Komission arvion päätelmä

(32) Kaiken kaikkiaan komission näkemys on, että Tšekin suunnitelma kesäkuulta 2026 täyttää asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset.

NEUVOSTON KOKONAISPÄÄTELMÄ TŠEKIN TARKISTETUSTA SUUNNITELMASTA JA KANSALLISESSA POIKKEUSLAUSEKKEESSA SÄÄDETYSTÄ JOUSTOSTA

(33) Neuvosto suhtautuu myönteisesti Tšekin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliseen suunnitelmaan ja katsoo, että panemalla se täysimääräisesti täytäntöön voitaisiin edistää tervettä julkista taloutta ja tukea julkisen velan kestävyyttä sekä kestävää ja osallistavaa kasvua.

(34) Neuvosto panee merkille komission arvion suunnitelmasta. Neuvosto kuitenkin toistaa komissiolle osoittamansa pyynnön, että tämä esittäisi suunnitelmia koskevan arvionsa erillisenä asiakirjana eikä komission suosituksissa neuvoston suosituksiksi.

(35) Neuvosto panee merkille komission arvion nettomenopolusta ja tärkeimmistä suunnitelmaan sisältyvistä makrotaloudellisista oletuksista sekä suunnitelmaan sisältyvän nettomenopolun vaikutukset julkisen talouden alijäämään ja velkaan. Neuvosto panee merkille komission arvion, jonka mukaan makrotaloutta ja julkista taloutta koskevat oletukset eroavat joissain tapauksissa komission oletuksista, mutta ovat yleisesti ottaen asianmukaisesti perusteltuja ja perustuvat päteviin taloudellisiin perusteluihin. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa on tehty yhteistyötä kansallisella tasolla ennen suunnitelman toimittamista ja että suunnitelma on esitetty kansalliselle parlamentille.

(36) Neuvosto odottaa Tšekin olevan valmis mukauttamaan finanssipoliittista strategiaansa tarpeen mukaan sen nettomenopolun toteuttamisen varmistamiseksi. Neuvosto päättää seurata tiiviisti talouden ja julkisen talouden kehitystä, mukaan lukien suunnitelman skenaarion perusteena oleva kehitys.

(37) Neuvosto panee merkille komission kuvauksen uudistuksista ja investointitarpeista ja -aikomuksista, joilla vastataan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin keskeisiin haasteisiin, ja korostaa, että on tärkeää varmistaa, että tällaiset uudistukset ja investoinnit toteutetaan. Neuvosto arvioi komission toimittamien raporttien perusteella näitä uudistuksia ja investointeja ja seuraa niiden täytäntöönpanoa eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa.

(38) Neuvosto odottaa Tšekin antavan vuotuisissa edistymisraporteissa tietoja erityisesti edistymisestä neuvoston asettaman nettomenopolun toteuttamisessa ja laajempien uudistusten ja investointien toteuttamisessa eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä.

(39) Tämä suositus korvaa 21 päivänä tammikuuta 2025 annetun suosituksen vuosien 2027 ja 2028 osalta. Kyseisen suosituksen liitteessä I esitetyt nettomenojen vuotuiset ja kumulatiiviset enimmäiskasvuprosentit ovat vuoden 2026 osalta edelleen merkityksellisiä arvioitaessa noudattamista vuoden 2026 loppuun saakka. Komissio arvioi kasvuprosenttien noudattamista vuoden 2026 osalta syksyn 2026 valvontapakettinsa yhteydessä ja toteutumatietojen perusteella keväällä 2027.

(40) Neuvoston olisi asetuksen (EU) 2024/1263 17 artiklan mukaisesti suositettava Tšekille nettomenojen enimmäiskasvuprosentteja, joihin kesäkuussa 2026 esitetyssä suunnitelmassa on sitouduttu.

(41) Neuvoston 8 päivänä heinäkuuta 2025 antaman suosituksen osalta tässä suosituksessa selvennetään vuosina 2027 ja 2028 sovellettavan puolustusmenojen [14] lisäämistä koskevan kansallisen poikkeuslausekkeen nojalla sallitun jouston määrä. Näin ollen vuosina 2027 ja 2028 käytettävissä oleva enimmäisjousto olisi rajoitettava joustoon, jota ei ole käytetty 21 päivänä tammikuuta 2025 annetun korvatun suosituksen osalta.

[14] Julkisyhteisöjen puolustusmenot julkisyhteisöjen kansainvälisen tehtäväluokituksen (COFOG) mukaisesti.

(42) Jos jäsenvaltio on jo käyttänyt puolustusmenoja koskevan kansallisen poikkeuslausekkeen tarjoamaa joustoa, joustoa voidaan jäljellä olevina kansallisen poikkeuslausekkeen soveltamisvuosina yleensä soveltaa BKT:hen suhteutettuun puolustusmenojen kasvuun viitevuodesta vain siltä osin kuin se ylittää jo käytetyn jouston. Lisäksi tällaisissa tapauksissa käytettävissä olevasta enimmäisjoustosta, joka on 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, olisi vähennettävä aiemmin käytetyn jouston määrä. Käytetyn jouston mittaamisen kannalta merkityksellinen vuosi on Tšekin tapauksessa 2026 eli viimeinen vuosi, johon 21 päivänä tammikuuta 2025 annettua suositusta sovelletaan. Komission mukaan ennen kansallisen poikkeuslausekkeen tarjoaman jouston huomioon ottamista nettomenot poikkesivat vuonna 2026 neuvoston 21 päivänä tammikuuta 2025 suosittamalta nettomenojen enimmäispolulta kumulatiivisesti 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen (ks. johdanto-osan 6 kappale). Komission kevään 2026 talousennusteessa Tšekin kansallisesti rahoitettujen puolustusmenojen ennakoidaan kasvavan 0,3 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuodesta 2021 vuoteen 2026. Näin ollen vuoden 2026 ennakoidun poikkeaman odotetaan näiden kehitysarvioiden perusteella olevan kansallisen poikkeuslausekkeen jouston rajoissa. Ennakoitu jouston käyttö vuonna 2026 on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tämän suosituksen kannalta merkityksellinen vuonna 2026 käytetty tosiasiallinen jousto voidaan kuitenkin määrittää vasta, kun toteutumatiedot ovat saatavilla keväällä 2027. Komissio laskee ja ilmoittaa käytettävissä olevan enimmäisjouston toteutumatietojen perusteella keväällä 2027.

SUOSITTAA, että

1. Tšekki varmistaa, että nettomenojen kasvu ei ylitä tämän suosituksen liitteessä vahvistettuja enimmäismääriä;

2. Tšekki saa vuoteen 2028 saakka poiketa tämän suosituksen 1 kohdassa tarkoitetuista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista ja ylittää ne edellyttäen, että nettomenot, jotka ylittävät kyseiset enimmäiskasvuprosentit, eivät ole suuremmat kuin pienempi seuraavista:

   (a) seuraavien erotus: puolustusmenojen kasvu vuodesta 2021 prosentteina suhteessa BKT:hen ja 21 päivänä tammikuuta 2025 ja 8 päivänä heinäkuuta 2025 annettujen suositusten nojalla vuoden 2026 loppuun mennessä käytetty jousto; ja

   (b) seuraavien erotus: 1,5 prosenttia BKT:stä ja 21 päivänä tammikuuta 2025 ja 8 päivänä heinäkuuta 2025 annettujen suositusten nojalla vuoden 2026 loppuun mennessä käytetty jousto.

   Komissio laskee ja ilmoittaa vuoden 2026 loppuun mennessä käytetyn jouston keväällä 2027 vuoden 2026 toteutumatietojen perusteella.

3. Tšekki saa vuoden 2028 jälkeisinä vuosina edelleen poiketa neuvoston suosituksessa asetuksen (EU) 2024/1263 17, 19 tai 20 artiklan mukaisesti asetetuista nettomenojen enimmäiskasvuprosenteista ja ylittää ne, kunhan enimmäiskasvuprosentit ylittävät nettomenot liittyvät sellaisiin puolustustarviketoimituksiin, joista on tehty sopimus ennen vuoden 2028 päättymistä, ja pysyvät 2 kohdassa mainitun kokonaiskaton rajoissa.

4. Kuten asetuksen (EU) 2024/1263 22 artiklan 7 kohdassa säädetään, tässä suosituksessa sallituista poikkeamista neuvoston asettamiin nettomenojen enimmäiskasvuprosentteihin nähden ei tehdä debit-kirjausta Tšekin valvontatilille.

5. Lisämenojen oikean kirjaamisen varmistamiseksi Tšekki sisällyttää datan, joka koskee toteutuneiden ja ennakoitujen puolustusmenojen (COFOG-luokka 02), puolustusinvestoinnit (COFOG-luokka 02 P.51) mukaan luettuina, kokonaismäärää sekä mahdollisia SAFE-lainoilla rahoitettavia menoja, jotka eivät sisälly COFOG-02:een,

   (a) vuosien T-4, T-3, T-2 ja T-1 osalta (vuosi T on kuluva vuosi) komissiolle (Eurostatille) neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2009 ([15]) mukaisesti toimitettavaan raportointiin;

   (b) vuodesta 2021 vuoteen T (kuluva vuosi) asetuksen (EU) 2024/1263 11 artiklan 1 kohdan, 15 artiklan ja 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimitettaviin kansallisiin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisiin suunnitelmiin ja vuotuisiin edistymisraportteihin.

Tämä suositus on osoitettu Tšekille.

Tehty Luxemburgissa 9 päivänä lokakuuta 2026.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

S. HARRIS

([15]) Neuvoston asetus (EY) N:o 479/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01).

LIITE

Nettomenojen enimmäiskasvu (vuotuinen ja kumulatiivinen kasvu, nimellisin luvuin)

Tšekki

Vuosi		2027	2028	2029	2030
Kasvu (%)	Vuotuinen	5,4	2,7	2,4	2,2
	Kumulatiivinen (*)	12,1	15,2	17,9	20,5

(*) Kumulatiiviset kasvuluvut lasketaan perusvuoden 2025 perusteella. Kumulatiivisia kasvulukuja käytetään valvontatilissä noudattamisen jälkikäteen toteutettavassa vuotuisessa seurannassa. Huom. Tammikuun 21 päivänä 2025 annetussa neuvoston suosituksessa vahvistetut vuotuiset ja kumulatiiviset nettomenojen enimmäiskasvuprosentit ovat vuoden 2025 osalta edelleen merkityksellisiä, ja komissio arvioi niiden noudattamista toteutumatietojen perusteella.